

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. №	754-06-66	
Дата	09 / 05 2017 г.	

ЧРЕЗ
Г-Н ДИМИТЪР ГЛАВЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 44-ТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

12.10
[Signature]

ДО
Г-Н БИСЕР ПЕТКОВ
МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

ВЪПРОС
от
ТЕОДОРА ХАЛАЧЕВА -
народен представител от ПГ „БСП за България”

На основание чл. 90, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 96 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасям въпрос

Относно: Проект за изменение на Критериите за оценка на съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Детската аудитория е сред най-уязвимите потребители на медийна продукция. Децата възприемат и копират моделите на поведение, които наблюдават в медиите, и това влияе на тяхното интелигентно, морално и социално развитие.

Само от началото на 2017 г. от медиите научихме за убийствата на две деца от техни съученици, много случаи на побой в училище, тормоз в класните стаи.

През 2011 г. с промени в Закона за радиото и телевизията Съветът за електронни медии и Държавната агенция за закрила на детето разработиха и утвърдиха Критерии за оценка на съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата. Критериите са ключова стъпка за гарантиране на спазването на детските права в и от медиите. Въз основа чл. 32, ал. 6 от този закон СЕМ, доставчиците на медийни услуги и ДАЗД сключват ежегодно в срок до 31 март споразумение за защита на децата от съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на тяхното физическо, психическо, нравствено и/или социално развитие. Споразумението се публикува на интернет страниците на Съвета за електронни медии и на Държавната агенция за закрила на детето.

Въпреки динамично развиващата се медийна среда повече от пет години критериите не са променяни, а споразумение за спазването им на интернет страниците на Съвета за електронни медии и на Държавната агенция за закрила на детето има само за 2011, 2012, 2013 година.

През 2017 г. медийният регулатор предложи за обществено обсъждане проект за изменение на Критериите, за оценка на съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното

развитие на децата. Преди да бъде приет, изменен и допълнен от СЕМ, този проект следва да се съгласува с Държавната агенция за закрила на детето.

Въз основа на изложеното моля да отговорите:

1. Какво е становището на ДАЗД относно проекта за изменение на Критериите за оценка на съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата, публикуван за обществено обсъждане на 23.03.2017 г. на електронната страница на СЕМ в изпълнение на чл. 32, ал. 5 от ЗРТ?

2. Как се осъществява проследяването и контрола върху спазването на Критериите за оценка на съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата?

3. През 2017 г. предвижда ли се сключване на споразумение за защита на децата от съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на тяхното физическо, психическо, нравствено и/или социално развитие?

Приложения:

1. Проект на критериите;
2. Становище на Национална мрежа за детето;
3. Позиция на СЕМ:
http://www.dnevnik.bg/detski_dnevnik/2017/04/22/2957656_mariia_stoianova_sem_promenite_na_kriteriite_z/

На основание чл. 96, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание моля Вашият отговор да бъде в писмена форма.

С уважение:

Теодора Халачева
народен представител
от ПГ БСПБ

ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ

на проект за изменение на Критерии за оценка на съдържание,
което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото,
психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата

Съветът за електронни медии като взе предвид, че

- Критериите за оценка на съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата (Критериите) са приети преди повече от пет години,
- медийната среда е динамично развиваща се и нормите, които са имали своята тежест към 2011 г., днес следва да се съобразят с реалностите,
- защитата на детската аудитория е съвместна грижа – не само на институциите, но и на бизнеса, а и на родителите,
- доставчиците, в лицето на най-представителната организация – Асоциацията на радио- и телевизионните оператори (АБРО), изразяват готовност до обозначават отделни свои предавания, така че те да бъдат възприемани от зрителите, за които са предназначени, без с това да се застрашава част от детската аудитория,

реши да подложи за обществено обсъждане проект за изменение на Критериите, като го публикува на интернет страницата си.

Съветът за електронни медии определя срок до **24 април 2017 г.**, в който заинтересованите лица могат да представят писмени становища по изготвения проект

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОЕТО Е НЕБЛАГОПРИЯТНО ИЛИ СЪЗДАВА ОПАСНОСТ ОТ УВРЕЖДАНЕ НА ФИЗИЧЕСКОТО, ПСИХИЧЕСКОТО, НРАВСТВЕНОТО И/ИЛИ СОЦИАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

(изм. и доп.)

Съветът за електронни медии /СЕМ/ и Държавната агенция за закрила на детето /ДАЗД/, на основание чл.32, ал.5 от Закона за радиото и телевизията /ЗРТ/, разработват критерии за оценка на съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата. Критериите се приемат, изменят и допълват от Съвета за електронни медии, съгласувано с Държавната агенция за закрила на детето.

Съветът за електронни медии, доставчиците на медийни услуги и Държавната агенция за закрила на детето сключват ежегодно в срок до 31 март споразумение за защита на децата от съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на тяхното физическо, психическо, нравствено и/или социално развитие. Споразумението се публикува на интернет страниците на Съвета за електронни медии и на Държавната агенция за закрила на детето, в съответствие с разпоредбата на чл.32, ал.6 от ЗРТ.

Критериите за оценка на съдържание са показателите, по които се оценява съответствието на програмите и техните елементи (аудио-визуални предавания,

радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание) с изискването на разпоредбата на чл.17а от Закона за радиото и телевизията с цел защита на правата и интересите на децата.

Критериите за оценка на съдържание не се прилагат еднозначно спрямо различните елементи на програмното съдържание.

Разпоредбите на Критериите се отнасят за всички линейни медийни услуги, а по отношение на нелинейните услуги - с повишено внимание към препоръчителния /задължителен родителски контрол, доколкото тези услуги представляват изрично потърсено от потребителя съдържание.

II. ПРИ УЧАСТИЕ НА ДЕЦА В ПРЕДАВАНИЯ, СЪЗДАВАНИ ОТ ДОСТАВЧИЦИ НА МЕДИЙНИ УСЛУГИ, С ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА КИНЕМАТОГРАФИЧНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ, ФИЛМИ И СЕРИАЛИ

Доставчиците на медийни услуги:

1. (отм.)
2. (отм.)
3. (отм.)
4. Информират и консултират по подходящ начин родителите, настойниците, попечителите или другите лица, които полагат грижи за дете, за съдържанието на предаването, в което участва детето, за останалите участници и за друга относима информация.
5. Предоставят по достъпен и разбираем начин за детето, участващо в предаването, информация относно съдържанието и правилата за поведение по време на участие в предаването и възможните последствия от неспазването им.
6. Осигуряват на детето по всяко време условия за осъществяване на контакти с неговото семейство, роднини, попечител, настойник или другите лица, които полагат грижи за дете, в случаите, в които детето е откъснато от обичайната среда на живот.
7. (изм.) Осигуряват безопасна среда за детето при участието на дете в предаване.
8. Осигуряват възможност на детето да напуска мястото на участие, като при необходимост осигуряват пълнолетен придружител, когато детето е откъснато от обичайната среда на живот.
9. (изм.) Изискват присъствието на придружител - на родител, настойник, попечител или другите лица, които полагат грижи за дете, който е задължен да не оставя без надзор и грижа децата до 12-годишна възраст, ако с това се създава опасност за тяхното физическо, психическо, нравствено и/или социално развитие. Не възпрепятстват участието в предаване - след съгласуване с родител, настойник, попечител или другите лица, които полагат грижи за дете, пълнолетен придружител на дете на възраст от 12 до 18-годишна възраст, ако това е в интерес на детето.
10. Не възпрепятстват трайно участието в образователния процес на участващото в предаване дете.
11. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, които съдържат порнография, или разголване на човешкото тяло на самото дете или на други участващи лица.
12. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, които подбуждат към ненавист въз основа на расов, етнически, полов, религиозен или национален признак; или толерират ограничения на права или привилегии, основани на раса, народност, етническа

принадлежност, пол, произход, имуществено състояние, религия, образование, убеждения, или наличие на увреждане.

13. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, в които безпричинно се използват думи и изрази от самото дете или от страна на други участници, които биха могли да създадат опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното му развитие.

14. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, в които детето безпричинно е поставено в опасни ситуации или занимаващо се с дейности, вредни за него самото или за други хора, нито го насърчава да се занимава с потенциално опасни дейности или поведение.

15. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, които толерират заплахата за живота и здравето на човека.

16. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, в които в присъствието на дете има проява, или детето проявява безпричинно жестокост към животни.

17. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, които подбуждат към употреба на оръжие.

18. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, които подбуждат към агресивни модели на поведение и/или противообществено поведение, които поощряват или одобряват актове на физическо насилие от деца върху деца или върху други участващи пълнолетни лица, или от участващи пълнолетни лица върху деца.

19. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, които провокират или толерират замърсяване на околната среда.

20. Не допускат участие на дете в реклама на хазартни игри.

21. Не допускат участие на дете в реклами или други форми на търговски съобщения за генетично модифицирани храни, когато този факт е отразен върху опаковката.

22. (отм.)

23. (изм.) Не допускат участието на дете във форми на търговски съобщения, които провокират неоправдано ограничаване приема на едни или други храни, което може да доведе до подражателско поведение и негативно въздействие върху здравето на детето, или да провокира появата на заболявания.

24. Не допускат участието на дете в аудио-визуални предавания, радиопредавания, различни форми на търговски съобщения и други елементи от програмното съдържание, които подбуждат към употреба на наркотични вещества или представят тяхната употреба в положителна светлина.

III. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОЕТО СЪЗДАВА ОПАСНОСТ ОТ УВРЕЖДАНЕ НА ФИЗИЧЕСКОТО, ПСИХИЧЕСКОТО, НРАВСТВЕНОТО И/ИЛИ СОЦИАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА, В КАЧЕСТВОТО ИМ НА ПОТРЕБИТЕЛИ НА МЕДИЙНИ УСЛУГИ

25. (отм.)

26. 1. (изм.) Кинематографични произведения, филми и сериали и други аудиовизуални произведения, които не се препоръчват за деца под 12-годишна възраст могат да се разпространяват през цялото времетраене на програмите на доставчиците на медийни услуги при условие, че се обозначават чрез предхождащ ги аудио- и/или аудио-визуален знак или се идентифицират с визуален предупредителен знак (пиктограма), който се появява след началото на предаването, както и след всяко прекъсване и престоява на екран в рамките на 60 секунди.

26.2 (нов) Кинематографични произведения, филми и сериали и други аудиовизуални произведения, които не се препоръчват за деца под 14-годишна възраст, се разпространяват в програмите на доставчиците на медийни услуги между 21.00 и 6.00 часа и са ясно обозначени чрез предхождащ ги аудио- и/или аудио-визуален знак или се идентифицират с визуален предупредителен знак (пиктограма), който се появява след началото на предаването, както и след всяко прекъсване и престоява на екран в рамките на 60 секунди.

26.3 (нов) Кинематографични произведения, филми и сериали и други аудиовизуални произведения, които не се препоръчват за деца под 16-годишна възраст, се разпространяват в програмите на доставчиците на медийни услуги между 22.00 и 6.00 часа и са ясно обозначени чрез предхождащ ги аудио- и/или аудио-визуален знак или се идентифицират с визуален предупредителен знак (пиктограма), който се появява след началото на предаването, както и след всяко прекъсване и престоява на екран в рамките на 60 секунди.

26.4. (нов) Кинематографични произведения, филми и сериали и други аудиовизуални произведения, които не се препоръчват за лица под 18-годишна възраст, се разпространяват в програмите на доставчиците на медийни услуги между 23.00 и 6.00 часа и са ясно обозначени чрез предхождащ ги аудио- и/или аудио-визуален знак или се идентифицират с визуален предупредителен знак (пиктограма), който се появява след началото на предаването, както и след всяко прекъсване и престоява на екран в рамките на 60 секунди.

27. (изм.) С изключение на предаванията по т. 26, елементи от програмното съдържание на доставчиците на медийни услуги, които могат да въздействат неблагоприятно или да създадат опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата, следва да бъдат разполагани в програмни пояси, които се предполага, че не привличат детската аудитория.

28. (изм.) С оглед на защитата на децата от съдържание, което създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата, при предоставянето за разпространение на кинематографични произведения, филми и сериали, както и на промоционалните трейлъри за тях, доставчиците на медийни услуги имат предвид категоризацията на филми съгласно чл.37, ал.4 от Закона за филмовата индустрия, която се осъществява от Националната комисия за категоризацията на филми и възрастовите ограничения, ако има такива.

при категория "А" - "Препоръчва се за деца";

при категория "В" - "Без възрастови ограничения";

при категория "С" - "Не се препоръчва за деца под 12-годишна възраст";

при категория "D" - "Забранен за лица под 16-годишна възраст";

при категория "X" - "Забранен за лица под 18-годишна възраст".

29. Доставчиците на медийни услуги не допускат предоставяне за разпространение на предаване или форми на търговски съобщения, с изключение на филми, сериали и други кинематографични произведения, насочени към деца или в които има участие на дете, или има дете, което употребява алкохолни напитки, и не се насърчава прекомерната употреба на такива напитки.

30. (изм.) Доставчиците на медийни услуги не допускат предоставяне за разпространение на предаване или форми на търговски съобщения, с изключение на филми или сериали, за цигари и други тютюневи изделия, насочени към деца, или в които има участие на дете, което употребява цигари или други тютюневи изделия.

31. Доставчиците на медийни услуги не допускат предоставяне за разпространение на търговски съобщения - с участието на дете или насочени към деца - за лекарствени продукти или лечение, които се отпускат или назначават само по лекарско предписание, с изключение на случаите по чл. 248 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина.

32. Доставчиците на медийни услуги не допускат предоставяне за разпространение на търговски съобщения - с участието на дете или насочени към деца - за наркотични вещества. Не допускат и предавания, с изключение на филми или сериали, в които се показват изображения, представляващи или наподобяващи наркотични вещества, и които представят в благоприятна светлина поведение, чието подражание може да създаде опасност за живота и здравето на детето.

33. Създаващи опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата са предавания или други елементи от програмата, които съдържат порнография или сцени с открито сексуален характер, които съдържат актове на необосновано насилие срещу хора и/или животни.

34. Създаващи опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата са части от програмното съдържание или от предавания, които подтикват към престъпно и/или противообществено поведение.

35. Създаващи опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата са действия или сцени, на които децата обичайно не могат да станат свидетели - шокиращи кадри от местопрестъпления, от мъртви или разчленени човешки тела, на жертви на насилие, от медицински манипулации и др.

36. Упражняването на правото на аудиторията да бъде информирана за деца, които са заподозрени или обвиняеми в наказателни производства, както и спрямо осъдени деца, трябва да е съобразено с вредния ефект, който разкриването на информацията би имал за тях.

37. (изм.) При отразяването на събития, които представляват информационен повод и са от съществен обществен интерес, и които са свързани със злоупотреби с деца, малтретиране на деца или семейни проблеми, доставчиците на медийни услуги трябва да зачитат правото на личен живот и неприкосновеността на самоличността на децата при отразяването на съответното събитие, като децата могат да бъдат показвани с цел информиране на обществеността и превенция на подобни противообществени прояви, като се прилагат филтри със замъгляване.

38. (изм.) Доставчиците на медийни услуги не допускат представянето на хазартни игри като подходящо средство за лесно придобиване на пари, което може да доведе до пристрастяване, и което е насочено към детската аудитория.

Настоящите критерии са приети на основание чл. 32, ал. 5 от Закона за радиото и телевизията с Решение 234/25.10.2011 г. на Съвета за електронни медии, изменени с Решение .../2017 г.)

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

Становище на Национална мрежа за децата

относно Проект за изменение на Критериите за оценка на съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата

Национална мрежа за децата е обединение на 144 граждански организации и съмишленици, работещи с и за деца и семейства в цялата страна. Насърчаването, защитата и спазването на правата на детето са част от ключовите принципи, които ни обединяват. Ние вярваме, че всички политики и практики, които засягат пряко или косвено децата, следва да се изготвят, прилагат и наблюдават, като се взема предвид принципът за висшия интерес на децата и с активното участие на самите деца.

Общи коментари

Национална мрежа за децата приветства принципното решение на Съвета за електронни медии за подлагане на обществено обсъждане на Критериите за оценка на съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата. Считаме, че промяната в Закона за радиото и телевизията и създаването на тези критерии през 2011 година е ключова стъпка за гарантирането на спазването на детските права в и от медиите. През последните няколко години ние от Национална мрежа за децата нееднократно алармираме, от една страна, за конкретни случаи на нарушаване от страна на медии, включително национални такива, както на Критериите, така и на самия Закон за радиото и телевизията и Етичния кодекс на българските медии; и, от друга страна, за продължаващото нарушаване на задължението за подписването на ежегодното споразумение за спазването на тези Критерии по Закона за радиото и телевизията от страна на СЕМ, ДАЗД и доставчиците на медийни услуги.

В същото време, обаче, считаме, че предложението на обществено обсъждане от Съвета за електронни медии Проект за изменение на Критериите за защита на децата **прави огромна крачка назад от гледна точка на гарантирането на детските права в и от медиите**, както и от гледна точка на спазването на изискването на Закона за радиото и телевизията за спазване на правата на децата и недопускане на участие на деца в предавания, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата¹. **Промените, предложени в Проекта, не допринасят по никакъв начин за гарантирането на детското благосъстояние, а напротив, предлагат предимно нееднозначни и некатегорични формулировки, отваряйки легална възможност за**

¹ Чл. 17а от Закона за радиото и телевизията

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

участието на деца в предавания, които накърняват тяхното право на личен живот, достойнство, нанасят вреда върху тяхното развитие и/ или излъчването на предавания, които са с вредно и опасно съдържание за деца, включително и в неподходящо часово време.

Като мотиви за създаването на Проекта за изменение на критериите са посочени необходимостта от осъвременяване на Критериите за оценка според динамично развиващата се медийна среда и съобразяването на нормите с реалностите, както и необходимостта от съвместна грижа, не само на институциите, но и на бизнеса, и родителите. В същото време, обаче, напомняме, че за шестте години на своето съществуване, изискването за сключване на споразумение за спазване на тези Критерии се открива като спазено на електронната страница на СЕМ единствено през 2011, 2012 и 2013 година. Не е известно да има анализ на случаите на нарушаване на Закона за радиото и телевизията и Критериите от страна на медийните доставчици, за които СЕМ се е самосезирал или е бил сезиран; само ние от Национална мрежа за децата сме подали над 10 сигнала за последните 6 години. Това навежда на мисълта за липса на цялостна оценка за актуалността и ефективността не толкова на самите Критерии, колкото на проследяването и контролирането на тяхното спазване.

Считаме, че посочените мотиви биха могли да бъдат резонни в случай, че се организира обсъждане и се търсят решения за по-доброто развитие и спазване на Критериите, които би трябвало да са стандарт за спазването на детските права, а не отварянето и обезсмислянето им с цел те да бъдат формално и административно спазени. Настояваме един Проект за изменение на Критериите да се съобрази, на първо място, с целта за по-доброто гарантиране на правата на децата в медиите; с направен анализ на честотата на нарушенията от страна на медийните доставчици по отделните критерии и взетите мерки и наложените санкции в следствие на констатираните нарушения; и не на последно място, той да бъде широко обсъден както с Държавната агенция за закрила на детето и Парламентарната комисия, ангажирана с медийните въпроси, така и с доставчиците на медийни услуги и гражданския сектор.

Напомняме, че ролята на Съвета за електронни медии трябва да бъде да задава норми и стандарти за медийно съдържание и да следи и изисква от медийните доставчици то да бъде спазено, както и че промени в нормативни и поднормативни актове, отнасящи се до човешките права, могат да бъдат правени единствено с цел разширяването им и допълването на нови начини за гарантирането на тяхното спазване и в никакъв случай не могат да ограничават или създават рискове за спазването на тези права.

Специфични коментари

1. Промени и изменения в Общите положения

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

Считаме, че предложението за отпадане на изискването за съобразяване с правата на децата, уредени в Закона за закрила на детето и други нормативни актове и на задължението за недопускане на участие на деца в предавания, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/ или социалното развитие на децата и за ръководство на принципите на чл.10 от Закона за радиото и телевизията, описани в Общите положения на документа, е неподходящо и го лишава от връзка с други нормативни документи от по-висок порядък.

Считаме, че допълнението *„Критериите за оценка на съдържание не се прилагат еднозначно спрямо различните елементи на програмното съдържание“* създава опасност от нееднозначно тълкуване и предлагаме то или да отпадне, или да бъде допълнително разяснено.

2. Отпадане на ключови изисквания, свързани с гарантирането на правата, благосъстоянието и безопасността на децата при участието им в предавания.
 - Считаме, че предложеното отпадане на т. 1 – 3 от раздел II. **ПРИ УЧАСТИЕ НА ДЕЦА В ПРЕДАВАНИЯ, СЪЗДАВАНИ ОТ ДОСТАВЧИЦИ НА МЕДИЙНИ УСЛУГИ, С ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА КИНЕМАТОГРАФИЧНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ, ФИЛМИ И СЕРИАЛИ**, а именно, изискването за спазване на правото на личен живот на детето, за неразгласяване на данни за детето без писмено съгласие на неговите родители или законни представители, или без писмено становище на органа за закрила при предприети мерки за закрила и без собственото съгласие на детето в случаите, в които то е навършило 14 години, създава съществени рискове за поява на случаи на нарушаване на личния живот и достойнство на деца, участници в предавания.
 - Считаме за **абсолютно недопустима** промяната в т.37, която отменя универсалното задължение на доставчиците на медийни услуги за гарантиране на неприкосновеността на личния живот на деца, които са жертви на насилие или на семейни проблеми, като въвежда условие за допустимост на показване на деца, които са преживели насилие или са жертва на злоупотреба, стига събитието да представлява информационен повод и да е от съществен обществен интерес и децата да са показвани с филтри със замъгляване. Настояваме тази промяна да отпадне като фундаментално противоречаща си с принципите, които настоящите Критерии се стремят да опазят. Също така считаме, че мястото на тази точка е в раздел **УЧАСТИЕ НА ДЕЦА В ПРЕДАВАНИЯ, СЪЗДАВАНИ ОТ ДОСТАВЧИЦИ НА МЕДИЙНИ УСЛУГИ**, тъй като се отнася именно до това, а не до децата като потребители на медийни услуги.
 - Считаме, че няма достатъчно информация относно мотивите за отпадане на определението *„здравословна“* що се отнася до създаване на среда за детето при участието му в предаване в т.7 от същия раздел.

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

- Считаме, че отпадането на условието за неучастие на деца в предавания, които провокират неоправдавано ограничаване на приема на храни, което може да доведе до негативно въздействие върху детето или да провокира появата на заболявания от т.23, създава рискове за здравето на участващите деца.
- Считаме, че отпадането на задължението за недопускане на създаване или предоставяне за разпространение на предавания в нарушение на принципите на чл.10 от ЗРТ и предавания, които са неблагоприятни и създават опасност за децата, описано в т.25, прекъсва връзката с нормативни документи от по-висш порядък и може да се възприеме като отпадане на това задължение за доставчиците на медийни услуги изобщо.

3. Промяна на изискванията относно излъчването на неподходящи за деца програми в определени часови пояси.

Относно въведените промени в т.26 от III. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА СЪДЪРЖАНИЕ, КОЕТО СЪЗДАВА ОПАСНОСТ ОТ УВРЕЖДАНЕ НА ФИЗИЧЕСКОТО, ПСИХИЧЕСКОТО, НРАВСТВЕНОТО И/ИЛИ СОЦИАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА, В КАЧЕСТВОТО ИМ НА ПОТРЕБИТЕЛИ НА МЕДИЙНИ УСЛУГИ, които отменят изискването за излъчването на неподходящи за деца програми единствено в периода между 23.00 и 06.00, а вменяват изискването единствено за поставяне на аудио-визуален знак, ако са неподходящи за деца под 12-годишна възраст; и от друга страна, относно допълнените т. 26.2 – 4, които определят въвеждането на категория програми, подходящи за излъчване между 21 и 6 часа за деца под 14-годишна възраст, 22 и 6 часа за деца под 16-годишна възраст и 23 и 6 часа за деца под 18-годишна възраст, смятаме, че макар, че от една страна, това изглежда като опит за по-подробно описване на различните категории програми, спрямо това доколко те са подходящи за различните възрасти, на практика тези допълнения създават рискове, от една страна, от излъчването на неподходящи програми в по-ранен час, и, от друга, за възможността от излъчване на неподходящи програми по всяко време на денонощието. Смятаме, че тази точка има нужда от прецизиране в посока ограничаване на излъчването на предавания от определена категория в неподходящи часови пояси.

4. Промяна относно изискванията за представяне на хазартни игри

Считаме, че предложената промяна на текста, изискващ недопускане на представянето на хазартни игри като подходящо средство за лесно придобиване на пари, „което може да подведе детската аудитория“, с „което е насочено към детската аудитория“, на практика ограничава силно възможностите за контрол върху рекламите на хазартни игри от гледна точка на подвеждането на децата. Настояваме за момента текстът да остане без промяна.

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

Допълнителни въпроси

Не на последно място, бихме искали да повдигнем и въпроса с начина, по който тези критерии са поставени на обществено обсъждане. Те са публикувани на страницата на Съвета за електронни медии на 23 март в специфична секция, като новината за тяхното публикуване датира **три седмици по-късно** – на 13 април, при краен срок за реакция 24 април. Считаме, че едно обществено обсъждане, което цели включването на всички заинтересовани лица по такъв ключов въпрос, трябва да бъде максимално широко обявено, включително и чрез организирането на обществена дискусия, която да вземе предвид мненията на всички заинтересовани страни.

Накрая, бихме искали също така да обърнем внимание върху необходимостта от създаване на план за въвличане на доставчиците на медийни услуги в изпълнението на задължението за подписване на ежегодно споразумение за спазването на Критериите, които, надяваме се, ако бъдат променени, то това ще бъде в посока на тяхното усъвършенстване с цел гарантиране на детското благосъстояние.

Национална мрежа за децата остава на разположение като коректен и предвидим партньор. Настояваме за обратна връзка по подаденото становище.

Национална мрежа за децата
20.04.2017